

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ, ДЕТЕКТИВНОЇ ТА
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з навчальної
роботи НУ «ОЮА»

« ____ » _____ 20 ____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ

рівень освіти
галузь знань
спеціальність

другий (магістерський) рівень
08 «Право»
081 «Право»

Розробник програми:
Завтур

к.ю.н., старший викладач кафедри В.А.

Затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу,
детективної та оперативно-розшукової діяльності
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри

_____ (Л.І. Аркуша)

Гарант освітньої програми

_____ (Н.О. Федчун)

Перевірено

Начальник НМВ

_____ (Л.В. Кузнецова)

Одеса 2021 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни					
Назва навчальної дисципліни	Використання практики ЄСПЛ у кримінальному провадженні Application of ECHR practice in criminal proceedings				
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Семестр	Обсяг, кредитів/год.
другий (магістерський) рівень	денна	О	1	1	3/ 90
Короткий опис предметної сфери	Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та практика Європейського суду з прав людини є джерелом права у національній правовій системі, що зумовлює необхідність їх використання у кримінальному провадженні. При цьому врахування практики Європейського суду з прав людини має здійснюватися у судовій та слідчо-прокурорській діяльності, у діяльності адвокатів, зокрема, при підготовці кримінально-процесуальних документів. Проте правозастосовна діяльність не завжди характеризується достатнім рівнем використання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини, що негативно впливає на її законність та ефективність.				
Викладач навчальної дисципліни	Завтур Віктор Андрійович старший викладач кафедри кримінального процесу, детективної та оперативно-розшукової діяльності, кандидат юридичних наук статус по навчальній дисципліні: лектор, викладач практичних занять м. Одеса, Фонтанська дор.,23 к.105 контактний телефон: 0487198762 контактна електронна адреса: vzavtur93@gmail.com				
Мова викладання	українська				
Передумови	Вивчається після засвоєння циклу забезпечення загальнотеоретичних компетентностей та компетентностей кримінально-правового профілю.				
Постреквізити	Дисципліна є підґрунтям для подальшого засвоєння та вдосконалення спеціальних (фахових) компетентностей за обраним спрямуванням.				
2. Структура навчальної дисципліни					
Види навантаження					год.
Кількість кредитів/год					3 / 90

Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	44
• лекційні заняття, год.	20
• практичні заняття, год.	24
• семінарські заняття, год.	-
• лабораторні заняття, год.	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	46
• контрольні роботи, к-сть/год.	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	-
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	46
Іспит	-
Залік	+

3. Мета і завдання навчальної дисципліни	
Мета навчальної дисципліни	надати уявлення про правила використання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини як джерел кримінального процесуального права, можливості врахування їх при здійсненні кримінального провадження, виробити навички їх використання у практичній діяльності у сфері кримінальної юстиції.

Результати навчання дисципліни				
Сим вол РН	Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання :	Посилання на символ ПРН	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
1	впорядкувати знання щодо правових підстав застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та використання практики Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні.	ПРН 1	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт, залік,
2	використовувати практику Європейського суду з прав людини для оцінки відповідності положень кримінального процесуального законодавства положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод для здійснення кримінально-процесуальної діяльності	ПРН 8 ПРН 10 ПРН 11		
3	оцінювати відповідність процесуальних дій та рішень органів досудового розслідування, прокурорів, суддів вимогам Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини.	ПРН 6 ПРН 11 ПРН 13		

4	формувати навички використання Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини стосовно кримінального провадження при кримінально-процесуальній діяльності	ПРН 11 ПРН 13 ПРН 14 ПРН 17	
5	узагальнювати практику Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні	ПРН 13 ПРН 14	

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання :
ПРН 1	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання
ПРН 6	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи
ПРН 8	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності
ПРН 10	Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.
ПРН 11	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції
ПРН 13	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
ПРН 14	Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування
ПРН 17	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Формування та розвиток компетентностей	
Посилання на шифр комп-сті	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей :
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 9	Здатність працювати в міжнародному контексті.
СК 3	Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.
СК 4	Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.
СК 6	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 9	Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
СК 10	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування
СК 12	Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

Технологія навчання дисципліни	Змішане навчання через розміщення навчального контенту в університетській LMS Moodle з забезпеченням самооцінювання здобувачів вищої освіти.
--------------------------------	--

4. Програма та тематичний план навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни	Використання практики ЄСПЛ у кримінальному провадженні
--------------------------------	--

Лекційні заняття			
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	год.
Тема 1	Практика ЄСПЛ та кримінальне провадження: загальні засади рішення ЄСПЛ у механізмі перегляду судових рішень в Україні	1,2,3,4,5	4
Тема 2	Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення ефективного розслідування загибелі особи	1,2,3,4,5	2
Тема 3	Боротьба з поганим поведінням і безкарністю забезпечення ефективного розслідування поганого поведіння.	1,2,3,4,5	2
Тема 4	Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення права на приватність у кримінальному провадженні.	1,2,3,4,5	2
Тема 5	Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність: урахування та використання практики ЄСПЛ	1,2,3,4,5	2
Тема 6	Забезпечення права на справедливий судовий розгляд у кримінальному провадженні	1,2,3,4,5	2
Тема 7	Забезпечення права на захист у кримінальному провадженні: урахування та використання практики ЄСПЛ	1,2,3,4,5	2
Тема 8	Урахування практики ЄСПЛ при здійсненні кримінального провадження стосовно неповнолітніх та осіб, щодо яких здійснюється провадження із застосування примусових заходів медичного характеру	1,2,3,4,5	2
Тема 9	Професійна права адвоката та практика ЄСПЛ	1,2,3,4,5	2

Практичні заняття			
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	Год.

Тема 1	Практика ЄСПЛ та кримінальне провадження: загальні засади рішення ЄСПЛ у механізмі перегляду судових рішень в Україні	1,2,3,4,5	4
Тема 2	Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення ефективного розслідування загибелі особи	1,2,3,4,5	2
Тема 3	Боротьба з поганим поведінням і безкарністю забезпечення ефективного розслідування поганого поведіння	1,2,3,4,5	2
Тема 4	Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення права на приватність у кримінальному провадженні	1,2,3,4,5	2
Тема 5	Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність: урахування та використання практики ЄСПЛ	1,2,3,4,5	2
Тема 6	Забезпечення права на справедливий судовий розгляд у кримінальному провадженні	1,2,3,4,5	4
Тема 7	Забезпечення права на захист у кримінальному провадженні: урахування та використання практики ЄСПЛ	1,2,3,4,5	4
Тема 8	Урахування практики ЄСПЛ при здійсненні кримінального провадження стосовно неповнолітніх та осіб, щодо яких здійснюється провадження із застосування примусових заходів медичного характеру	1,2,3,4,5	2
Тема 9	Професійна права адвоката та практика ЄСПЛ	1,2,3,4,5	2

Самостійна робота			
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	Посилання на РН дисципліни	год.
Тема 1	Практика ЄСПЛ та кримінальне провадження: загальні засади рішення ЄСПЛ у механізмі перегляду судових рішень в Україні	1,2,3,4,5	6
Тема 2	Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення ефективного розслідування загибелі особи	1,2,3,4,5	4
Тема 3	Боротьба з поганим поведінням і безкарністю забезпечення ефективного розслідування поганого поведіння	1,2,3,4,5	4
Тема 4	Застосування практики ЄСПЛ та забезпечення права на приватність у кримінальному провадженні	1,2,3,4,5	4
Тема 5	Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність: урахування та використання практики ЄСПЛ	1,2,3,4,5	6
Тема 6	Забезпечення права на справедливий судовий розгляд у кримінальному провадженні	1,2,3,4,5	6
Тема 7	Забезпечення права на захист у кримінальному провадженні: урахування та використання практики ЄСПЛ	1,2,3,4,5	8
Тема 8	Урахування практики ЄСПЛ при здійсненні кримінального провадження стосовно неповнолітніх та осіб, щодо яких здійснюється провадження із застосування примусових заходів медичного характеру	1,2,3,4,5	4
Тема 9	Професійна права адвоката та практика ЄСПЛ	1,2,3,4,5	4

5. Ресурси для навчання

Список
основних
джерел

1. Бутенко С. Ю. Імплементация рішень Європейського суду з прав людини щодо права на захист у кримінальне процесуальне законодавство України. *Митна справа*. 2013. № 3. С. 70–76.
2. Бутенко С. Ю. Кримінально-процесуальні строки в контексті практики Європейського суду з прав людини. *Форум права*. 2011. № 4. С. 49–54. URL : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-4/11bcjzpl.pdf>.
3. Бутенко С. Ю. Підстави позбавлення особи свободи під час досудового слідства і суду у практиці Європейського суду з прав людини. *Правничий часопис Донецького університету*. 2011. № 2 (26). С. 90–97.
4. Бутенко С. Ю. Сутність особистої недоторканності особи в кримінальному процесі України та рішеннях Європейського суду з прав людини. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. 2011. № 2. С. 105–111.
5. Бущенко А. «Precedent UA – 2015» / Аркадій Бущенко, Олена Сапожнікова, Олег Шинкаренко. К. : КВЦ, 2015. 412 с.: іл.
6. Вапнярчук В. В. Допустимість доказів (доказування) в практиці Європейського Суду. *Публічне право*. 2015. № 2. С. 177-183.
7. Вільчик Т.Б. Адвокатура як інститут реалізації права на правову допомогу: порівняльно-правовий аналіз законодавства країн Європейського Союзу та України: дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10 Харків, 2016. -490 с.
8. Гловюк І.В. Провокація при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій та її вплив на допустимість доказів. *Актуальні проблеми досудового розслідування: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кривий Ріг, 23 жовтня 2015 року)*. Ред. кол.: О.О. Волобуєва, О.В. Одерій, В.П. Горбачов, Т.О. Лоскутов. – Кривий Ріг: Центр оперативного друку «Геліос», 2016. – С. 35-39.
9. Гончаренко С. Методика викладання положень Європейської конвенції з прав людини і прецедентного права Європейського Суду з прав людини у юридичних вищих навчальних закладах. *Право України*. 2011. № 7. С. 251-268.
10. Гудима Д. Деякі проблеми реалізації права на правову допомогу у кримінальному провадженні (у світлі європейських стандартів). *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 3. С. 32-42.
11. Дроздов О. Наукові підходи до формування окремих підстав для перегляду судових рішень Верховним Судом України у кримінальному провадженні. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2015. №1 (80). С. 113-129.
12. Дроздов О., Дроздова О. Огляд справ щодо іноземних країн, розглянутих ЄСПЛ протягом січня 2016 року. *Вісник Національної асоціації адвокатів України*. 2016. № 4. С. 41-48.
13. Дроздов О., Дроздова О. Огляд справ щодо іноземних країн, розглянутих ЄСПЛ протягом лютого 2016 року. *Вісник Національної асоціації адвокатів України*. 2016. № 5. С. 33-40.
14. Дроздов О., Дроздова О. Огляд справ щодо іноземних країн, розглянутих ЄСПЛ протягом березня 2016 року. *Вісник Національної асоціації адвокатів України*. 2016. № 6. С. 36-48.
15. Дроздов О.М. Актуальні питання здійснення захисту від провокації

(підбурювання) особи на вчинення злочину у світлі практики Європейського суду з прав людини. Вісник кримінального судочинства. 2016. №2. С. 31-44.

16. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. / Т. І. Дудаш. 2-ге вид., змінене і доповнене. К.: Алерта, 2014. 488 с.
17. Завгородня К. В. Види актів Європейського суду з прав людини. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2013. № 2. С. 148-152.
18. Завгородня К. В. Застосування практики Європейського суду з прав людини стороною захисту на стадії досудового розслідування. *Підприємництво, господарство і право*. 2014. № 12. С. 86-89.
19. Завгородня К. В. Особливості застосування практики Європейського суду з прав людини у кримінальному судочинстві України в контексті окремих конституційних принципів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2014. № 3 (72). С. 275-282.
20. Завгородня К.В. Нормативно-правові підстави застосування практики Європейського суду з прав людини у кримінальному судочинстві України. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Юридичні науки*. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2014. № 4 (І). С. 315-322.
21. Пашук Т.І. Право людини на ефективний державний захист її прав та свобод. Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Академії правових наук України / Редкол.:П.М. Рабінович (голов. ред.) та ін. – Серія І. Дослідження та реферати. Випуск 15. – Львів: Край, 2007. – 220 с.
22. Правове забезпечення ефективного виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини : зб. наук. ст. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 15 вересня 2012 р.) / за ред. д.ю.н., проф., академіка С.В. Ківалова ; Націон. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2012. 520 с.
23. Правове забезпечення ефективного виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини : матер. 2-ї міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 20-21 вересня 2013 р.) / за ред. д.ю.н., проф., академіка С.В.Ківалова ; Націон. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2013. 492 с.
24. Правове забезпечення ефективного виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини : матер. третьої міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 19–20 вересня 2014 р.) / за ред. д.ю.н., проф., академіка С. В. Ківалова ; Націон. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2014. 288 с.
25. Практика Європейського суду з прав людини: загальнотеоретичні дослідження. *Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Академії правових наук України* / Редкол.: П.М. Рабінович (голов. ред.) та ін. Серія І. Дослідження та реферати. Вип. 21. Львів: Край, 2009. 152 с.
26. Пушкар П. В. Заборона катувань та інші форми жорстокого поводження чи покарання: застосування практики Європейського суду з прав людини. *Європейський суд з прав людини. Судова практика*. Вип. 1. Ч. 3. К., 2011. С. 50-113.
27. Рабінович П.М., Соловйов О.В. Застосування Європейської конвенції

	з прав людини та практики Страсбурзького суду в Україні (загальнотеоретичні аспекти). <i>Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України</i> / Редкол.: П.М. Рабінович (голов. ред.) та ін. Серія І, Дослідження та реферати. Вип. 28. Київ, 2014. 208 с. 28. Солоткий С. А. Інтереси правосуддя у практиці Європейського суду з прав людини та їх значення для правової системи України. <i>Вісник Верховного Суду України</i>. 2013. № 9. С. 40-48. 29. Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі: затверджено Наказом Міністерства юстиції України від 25.02.2014 № 386/5 // http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0337-14 30. Тищенко О.І. Практика Європейського суду з прав людини в контексті застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. <i>Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки</i>. 2014. Вип. 3. Том 3. С. 204-207. 31. адвокатів України. – 2016. – № 3. – С. 27-31. 32. Чупринська Є.М. Правова природа перегляду Верховним Судом України судових рішень у кримінальних справах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2015. 20 с. 33. Юдківська Г. Допустимість доказів як одна з гарантій справедливого судового процесу відповідно до статті 6 Європейської конвенції про захист прав людини і основних свобод. <i>Слово Національної школи суддів України</i>. 2014. № 1. С. 7-13.
--	--

Інформаційні ресурси в Інтернеті	1) http://www.portal.rada.gov.ua – веб-сайт Верховної Ради України. 2) http://www.reyestr.court.gov.ua – Єдиний державний реєстр судових рішень в Україні. 3) http://www.irbis-nbuv.gov.ua – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського 4) https://hudoc.echr.coe.int – Офіційна інформаційна база даних Європейського суду з прав людини «HUDOC» 5) http://www.iuaj.net – Міжнародна асоціація сприяння правосуддя 6) http://dspace.onua.edu.ua – репозитарій (архів) НУ «ОЮА»
----------------------------------	--

6. Контрольні заходи	
Методи діагностик и знань (контролю)	Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками під час усіх видів аудиторних занять. Особливою формою поточного контролю є рубіжний контроль, який проводиться науково-педагогічним працівником, який проводить практичні заняття, на основі поточних оцінок здобувача вищої освіти та за умов відсутності пропусків занять без поважної причини. Оцінка за рубіжний контроль визначається на основі обчисленої середньої арифметичної оцінки здобувача вищої освіти з округленням до цілої. Рубіжний контроль проводиться відповідно до встановленого розкладу. Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни, і в строки, встановлені навчальним планом. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр

7. Інші застереження щодо вивчення навчальної дисципліни

Вимоги викладача:	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою, правовими джерелами та практикою є необхідною умовою. Готовність до широкої дискусії. Дотримання вимог законодавства та правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Одеська юридична академія» Дотримання вимог з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями Дотримання академічної доброчесності та досягнення результатів навчання.
-------------------	---

Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Відсутність узагальнених монографічних досліджень та наявність значного різноманіття думок з приводу питань, що вивчаються в межах курсу.
---	--

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала за ECTS	За національною шкалою	
	Іспит	залік
A	Відмінно	зараховано
B	Добре	
C		
D	Задовільно	
E		
Fx	незадовільно	не зараховано